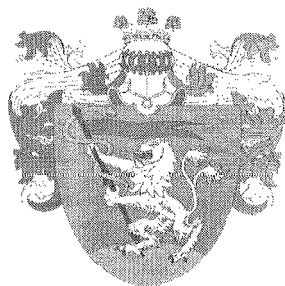

BÁCSBORSÓD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2015-2019

Bácsborsód Községi Önkormányzat Képviselő-testületének Gazdasági Programja 2015-2019.

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselőtestülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembe vétele mellett fejlődjön is.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével - a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

1. HELYZETELEMZÉS

Bácsborsód község az ország déli részén a Magyar-Szerb határhoz közel helyezkedik el. A Bácsalmási Kistérség – melyhez tartozik - az ország leghátrányosabb helyzetű kistérségei között található. Ez azt jelenti, hogy gazdaságilag és infrastruktúrájában is az országos átlag alatt lehet és kell számolni a lehetőségekkel. A település lélekszáma fogyó tendenciát mutat, a korösszetétel pedig folyamatos elöregedést. A születő gyermekek száma évről évre csökken. A lakosság szociális, anyagi vagy egzisztenciális helyzetét tekintve megállapítható, hogy a tanultabb, képzetesebb réteg - mivel itthon nem talált munkát - egy időre, de lehet, hogy tartósan vagy végleg elvándorol, családot nem itt alapít. A helyben családot alapítók jelentős része a kevésbé képzett, szolid anyagi háttérrel rendelkezők közül kerül ki. Ebből adódóan, hogy a helyben megszülető gyermekek nagyobb része már eleve hátrányos helyzetbe születik. A fentiekből következik, hogy a termelő, intenzív munkát végző emberek száma csökken, öregszik a község, évről évre nő a támogatásra szorulóknak száma.

Az infrastruktúra lényegesen elmarad az országos átlagtól, emiatt munkahelybővülés nem jött létre a településen, sőt a vállalkozások nagy számban szüntek meg az elmúlt 10-15 éves időszakhoz viszonyítva.

Az önkormányzat az előző években is megpróbálta a fenti hátrányokat mérsékelni azzal, hogy saját erejéből, uniós pályázatokból fejlesztéseket hajtott végre.

Az előttünk álló uniós pályázati ciklushoz alkalmazkodva szükséges a rendelkezésre álló forrásokból a pályázati lehetőségek minél hatékonyabban kihasználása mellett pénzeszközöket megszerezni a gazdaságfejlesztésre, ezzel együtt a munkahelyteremtésre.

Községünknek tudatosan kell készülnie erre az időszakra.

Az állami és önkormányzati intézményrendszer folyamatos átalakulás alatt áll, feladat és hatáskörök módosulnak. Bízunk abban, hogy az elkövetkező években sikerül megalkotni azt az egymásra épülő, átlátható, kiszámítható rendszert, melyben az önkormányzat - feladatának megfelelően - a település fenntartására illetve fejlesztésére jobban tud koncentrálni, az itt élő lakosság életkörülményeit javítani.

Léteznek az önkormányzaton kívül álló okok, melyeknek a megváltoztatását nem, vagy csak több évtizedes kitartó munkával tudjuk elérni, illetve vannak általunk jobban befolyásolható tényezők, amelyekkel lényegesen javíthatjuk helyzetünket a térségben, pozitívan tudjuk befolyásolni a Bácsborsódon élők életminőségét.

A gazdasági program meghatározásánál elengedhetetlen a pénzügyi lehetőségek számbavétele.

2. A GAZDASÁGI PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

- > a kormányzat gazdaságpolitikája,
- > a megyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- > nemzeti és EU-s pályázati források,
- > a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- > az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- > a polgármesteri program,
- > a képviselő-testület és a bizottság javaslatai,
- > a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

2.1. A KORMÁNY GAZDASÁGPOLITIKAI CÉLKITŰZÉSEI, FEJLESZTÉSI IRÁNYAI

A kormány a fejlesztési irányelveit az új energiapolitika, a vidékfejlesztés, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, mely fejlesztési irányok kihatnak az önkormányzatok fejlesztési elképzeléseire is.

A kormányprogram szerint a fejlődés húzóágazatai:

- területi operatív programok,
- az üzleti- és kereskedelmi szolgáltatás,
- az idegenforgalom és falusi turizmus.

2.2 A HELYI GAZDASÁGPOLITIKA ALAPELVEI

A kormányzat gazdaságpolitikája egyértelműen a gazdaságfejlesztés folyamatos fejlesztése illetve a munkahelyteremtés irányába mutat. Feladatunk, hogy a helyi és a térségi sajátosságokat kihasználva minél több pályázaton induljunk ezen a területen, szem előtt tartva, hogy a megnyert fejlesztések rövid időn belül önfenntartóak legyenek azért, hogy a község saját bevételeiből ezek fenntartására ne - vagy csak minimális mértékben - kelljen költeni. A járási, megyei, és országos pályázatok megcélzásán kívül lehetőségként a különböző operatív programok és a határon átnyúló projektek keretében is lesz lehetőség pályázni.

Ahhoz, hogy a települést továbbra is megtartsuk a fejlődési pályán, egy olyan gazdasági program végrehajtása szükséges melyben a több milliós pályázatoktól a legcsekélyebb mértékű beruházásokig; más szemszögből vizsgálva: az óvodától az idősgondozásig minden területen számolunk a lehetőségekkel és azokat maximális mértékben kihasználjuk. A fejlesztő munkába meg kell szerezni minden megnyerhető külső forrást (állami támogatást, pályázatokat, saját erőt), minden lehetséges támogatást. Amennyiben szükséges együttműködve, civil szervezetekkel, más településekkel történő együttműködéssel kell kihasználni a lehetőségeket. Ami a hátrányunk, azt ellensúlyozhatná az LHH-s minősítés, de a Bácsalmási Járáshoz való tartozással nem nyertük el az LHH-s kistérséghez való tartozást is. Ebből előnyt nem tudunk kovácsolni, ugyanakkor meg kell ragadni minden lehetőséget, bevonva a szomszédos önkormányzatokat, a helyi vállalkozásokat, civil szervezeteket, magánszemélyeket a sikeres fejlesztések érdekében.

A reális jövőkép megalkotása érdekében, szükséges tisztában lenni a település anyagi kondíciójával és a várható tendenciákkal.

Az elmúlt évek felelős gazdálkodása következtében elmondható, hogy Bácsborsód községnek nincs adósságállománya. Az adósságkonszolidációból nem részesült településünk, így Bácsborsód abból a forrásból részesült, mely a nem konszolidált települések támogatására hozta létre a kormány.

Szem előtt kell tartani, hogy a központi támogatás évről évre folyamatosan csökken, csökken a lakosság szám, melyhez a támogatásokat mérik.

Ezen pénzügyi politikának az alappillérei a következők:

- Takarékosabb gazdálkodás és a működési költségek optimalizálása. Az energiagazdálkodás teljes körű áttekintése és optimalizálása önkormányzati szinten úgy, hogy sokkal áttekinthetőbb legyen (menet közben is), hogy hol szükséges változtatni.
- A pályázati lehetőségek jobb kihasználása olyan területen is, ahol önkormányzati támogatást lehet ezzel kiváltani.
- Középületek fűtésének és világításának korszerűsítése a kiadások csökkentése érdekében.
- A közmunka által tovább csökkenteni az önkormányzat kiadásait, újabb munkahelyeket teremteni.
- Elsősorban olyan pályázatokon indulni, ahol a későbbi fenntartás nem jelent újabb működési költségnövekedést.
- Át kell tekintenünk meglévő vagyontárgyainkat. Meg kell találni a jelenleg kihasználatlan ingatlanok, ingatlanrészek funkcióját. Értéknövelő beruházásokkal, egyes vagyontárgyak esetleges értékesítésével további források nyerhetők.
- Egyes szolgáltatások önkormányzati szintű közbeszerzésével jelentős megtakarítás érhető el.

A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket (legkedvezőbb összegű támogatás megkeresése).

3. BÁCSBORSÓD KÖZSÉG GAZDASÁGI HELYZETE ÉS VÁRHATÓ VÁLTOZÁSOK

Az önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt években az alábbiak jellemezték:

- az önkormányzat a fizetőképessége fenntartásához külön állami támogatást vett igénybe,
- működési, fejlesztési hitel felvételére nem került sor.

3.1. VAGYONI HELYZET:

Az Önkormányzat mérlegének főösszege az Önkormányzat 2014. évi zárszámadása alapján bruttó 234418,-E Ft volt.

**A vagyon szerkezetének bemutatása
a 2014 évi könyvviteli mérleg alapján**

2014
e Ft

	Megnevezés	Előző időszak	Tárgyi időszak
1	2	3	5
1	A/II/2 Szellemi termékek	1 576	106
2	A/I Immateriális javak	1 576	106
3	A/II/1 Ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok	218 302	226 640
4	A/II/2 Gépek, berendezések, felszerelések, járművek	9 124	7 672
5	A/II Tárgyi eszközök	227 426	234 312
6	A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	229 002	234 418
7	B/II/2 Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	6 599	6 599
8	B/II Értékpapírok	6 599	6 599
9	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK	6 599	6 599
10	C/II Pénztárak, csekkek, betétkönyvek	117	80
11	C/III Forintszámlák	9 851	11 785
12	C/V Idegen pénzeszközök	495	0
13	C) PÉNZESZKÖZÖK	10 463	11 865
14	D/II/2 Költségvetési évben esedékes követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről	2 193	0
15	D/II/2a - ebből: költségvetési évben esedékes követelések felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülésére államháztartáson belülről	2 193	0
16	D/II/3 Költségvetési évben esedékes követelések közhatalmi bevételeire	13 701	19 780
17	D/II/4 Költségvetési évben esedékes követelések működési bevételeire	1 677	1 633
18	D/II/7 Költségvetési évben esedékes követelések felhalmozási célú átvett pénzeszközre	8 378	7 230

19	D/II/7a - ebből: költségvetési évben esedékes követelések felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszatérülésére államháztartáson kívülről	8 378	7 230
20	D/II Költségvetési évben esedékes követelések	25 949	28 643
21	D/II/4 Költségvetési évet követően esedékes követelések működési bevételre	0	210
22	D/II Költségvetési évet követően esedékes követelések	0	210
23	D/III/1 Adott előlegek	2 613	1 741
24	D/III/1d - ebből: foglalkoztatottaknak adott előlegek	2 412	30
25	D/III/1e - ebből: egyéb adott előlegek	201	1 711
26	D/III/4 Forgótóke elszámolása	0	40
27	D/III Követelés jellegű sajátos elszámolások	2 613	1 781
28	D) KÖVETELÉSEK	28 562	30 634
29	E) EGYÉB SAJÁTOS ESZKÖZOLDALI ELSZÁMOLÁSOK	0	2 151
30	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	274 626	285 667
92	G/I Nemzeti vagyon induláskori értéke	328 464	328 464
94	G/III Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	9 968	9 968
95	G/IV Felhalmozott eredmény	-70 022	-70 022
97	G/VI Mérleg szerinti eredmény	0	6 807
98	G) SAJÁT TŐKE	268 410	275 217
99	H/II/1 Költségvetési évben esedékes kötelezettségek személyi juttatásokra	0	169
103	H/II/5 Költségvetési évben esedékes kötelezettségek egyéb működési célú kiadásokra	885	0
118	H/II Költségvetési évben esedékes kötelezettségek	885	169
129	H/II/9 Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek finanszírozási kiadásokra	0	1 456
130	H/II/9a - ebből: költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetésére	0	1 456
138	H/II Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek	0	1 456
139	H/III/1 Kapott előlegek	4 699	3 204
140	H/III/2 Továbbadési célból folyósított támogatások, ellátások elszámolása	0	10
141	H/III/3 Más szervezetet megillető bevételek elszámolása	137	618
146	H/III Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások	4 836	3 832
147	H) KÖTELEZETTSÉGEK	5 721	5 457
148	I) EGYÉB SAJÁTOS FORRÁSOLDALI ELSZÁMOLÁSOK	495	0
151	K/2 Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	0	4 993
153	K) PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	0	4 993
154	FORRÁSOK ÖSSZESEN	274 626	285 667

3.2. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖLTSÉGVETÉSEINEK TERVEZETT ÉS TELJESÍTETT KIADÁSI ÉS BEVÉTELI FŐÖSSZEGEI (EZER FORINTBAN)

	2012	2013	2014	2015
	tény	tény	tény	terv
BEVÉTELEK	254 852	170 407	165 552	120 172
KIADÁSOK	236 081	153 901	155 028	120 172

Kiadások:

A költségvetési kiadások közül a következő években várhatóan a fejlesztési kiadások növekednek, a tervezett felújítások és beruházásokból kifolyólag.

A költségvetés kiadási oldalát csökkentheti a takarékos gazdálkodásból eredő megtakarítás.

Bevételek:

A költségvetési bevételek közül:

- Változatlanok az önkormányzat sajátos működési bevételei, szerkezetük azonban megváltozott: 2012. óta a helyi iparüzési adóból származó bevétel valamelyest nőtt. A központi adók átengedett részének összege (gépjárműadó) viszont a központi szabályozás miatt 2013-tól jelentősen csökkent.
- Csökkentek az önkormányzatok költségvetési támogatása jogcímén kapott összegek, 2013-tól elsősorban a feladatfinanszírozási rendszerre való áttérés miatt.

Az önkormányzat működtetésénél a továbbiakban is arra kell törekedni, hogy a működési kiadások és a fejlesztések jól elkülönüljenek egymástól.

- A működési kiadások forrását az államtól kapott támogatás mellett a saját bevételek adják.
- A fejlesztési lehetőségeket elsősorban a pályázatokból illetve a további saját bevételekből tudjuk finanszírozni.

Tudni kell azt, hogy vannak kötelezően finanszírozandó feladatok, illetve önként vállalt feladatok:

- A kötelező feladatok az állam által meghatározott alapellátások (pl: óvoda, egészségügy stb...).
- A nem kötelező feladatok azok, amelyek egy település életminőségét, élhetőségét befolyásolják (pl. sport, vagy a különböző fejlesztések).

Az önként vállalt feladatok nagymértékben a község gazdasági erejétől függenek, melynek legfőbb forrásai a különböző adók.

3.3. FEJLESZTÉSI FORRÁSOK

A korábbi takarékos gazdálkodásnak köszönhetően az utóbbi években voltak forrásaink a fejlesztések önerejéhez, ezekből a forrásokból még rendelkezünk tartalékokkal, de

- 2016-ra 2017-re várhatóan jelentősen lecsökken minden jelenlegi fejlesztési forrásunk. A 2016. évi

költségvetés felhalmozási részét, fejlesztési elképzeléseit a forrásigény tisztázása érdekében már idén ősszel meg kell tervezni.

- A fejlesztési források előteremtéséhez elengedhetetlen, hogy a takarékosági intézkedések folytatódjanak, hogy a 2016. ill. az azt követő évek forrásait tervezni tudjuk.
- Az önkormányzati energiagazdálkodást egy áttekinthető minden részletre kiterjedő rendszerbe kell foglalni azért, hogy a fontosabb stratégiai döntéseket kellő alaposítással meg tudjuk hozni.
- Az önkormányzati energiagazdálkodás racionalizálását szükséges megvalósítani a kiadások csökkentése érdekében.
- A START munkaprogram (mezőgazdasági földutak, helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás, belvízelvezetés) valamint a „Hosszú közfoglalkoztatás” munkaprogram által a lehetőségek maximális kihasználása.

4. A GAZDASÁGI PROGRAM ANYAGI FORRÁSAINAK MEGTEREMTÉSE

A gazdasági programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők.

A pályázati források figyelése, igénylése és megszerzése.

Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni olyan adórendszer működtetésével, mely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az önkormányzati saját forrás növelésének.

Közteherviselés (hátralékok behajtása, adómorál javítása) biztosítása.

Az intézményi kiadások csökkentése, valamint az intézmények ösztönzése további saját bevételek növelésére.

A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket (legkedvezőbb összegű támogatás megkeresése).

Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módját és lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.

Az önkormányzat javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő kihasználására, a jogi eszközökkel történő értéknövelő beruházásokra, az értéknövelő telekalakításokra, a felesleges vagyontárgyak hasznosítására, valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.

A település szerkezeti és szabályozási tervét a helyi építési rendelettel összhangban úgy kell végrehajtani, hogy az önkormányzati beruházások megvalósítására, partnerszervezetek beruházásaira (társég, közműszolgáltató cégek, természetvédelmi beruházások, stb.), gazdasági, a mezőgazdasági és turisztikai vállalkozások számára vonzó legyen.

5. JÖVŐKÉP, MEGVALÓSÍTANDÓ ELKÉPZELÉSEK, FELADATOK

A gazdasági program a következő 5 év célkitűzéseit, elképzeléseit tartalmazza, de valójában a község hosszú távú fejlődését készíti elő.

5.1. A TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉNEK ALAPELVEI - FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

Bácsborsód község rendezési tervét a település széles nyilvánossága bevonásával kell végrehajtani. Ez a biztosítéka annak, hogy a fejlesztési tervekből azok az elemek valósuljanak meg, melyek a település jövőjét, hosszú távú fejlődését és fejlesztését, a lakosság igényeit szolgálják.

A térségi kapcsolatok erősítése

- A település jövőbeli fejlődését is erősen befolyásolja a gazdasági környezet. Ezen belül is fontos és a jövőben kiemelt figyelmet szükséges fordítani a meglévő térségi kapcsolatok jobb kihasználására.
- Első fokon a Bácsalmási kistérség fogja össze a közel 20 ezer lakosának érdekeit. Hátrányos kistérségről lévén szó, remélhetőleg a jövőben várható, hogy ezen a szinten újabb TIOP és TAMOP pályázatok kerülnek kiírásra, amelyre vélhetően módunk lesz pályázni.
- Meg kell valósítani a település fejlesztésének összehangolását a megyei és térségi fejlesztési elképzelésekkel.

Munkahelyteremtés

A munkahelyteremtés feltételei jelentős mértékben tőlünk független tényezőkön múlnak. Ezen negatív tényezők között lehet megemlíteni az infrastruktúra hiányát, a település periférikus elhelyezkedését az országon belül. Az esetleges határátkelők számának növelésével pozícióba kerülhet településünk elhelyezkedéséből adódóan, és egy Magyar-Szerb határátkelő közelsége nagymértékben javíthatna a munkahelyteremtés tekintetében.

Természetesen az önkormányzatnak így is mindent meg kell tenni a feltételek javításáért. A jól szervezett közmunkaprogram, illetve az erre épülő start programok lehetőséget biztosítanak az inaktív részére, ahol eddig is értünk el eredményeket. Térségünkben a munkahely-megtartás is komoly feladatot jelent.

Településfejlesztés, településrendezés, az épített és természeti környezet védelme

Ebben a témában, településünket érintően, hat fontos területet kell megemlítenünk:

- ivóvízminőség javítás
- szennyvízelvezetés és kezelés
- csapadékvíz elvezetés
- hulladékgazdálkodás
- természetvédelem
- településfejlesztés, településrendezés

Ivóvízminőség javítás:

Önkormányzatunk részt vesz az Dél-Alföldi Régió ivóvízminőség javítását szolgáló programban. A cél, hogy településünkön a meglévő ivóvíz hálózat korszerűsítése a település teherbíró képességét figyelembe véve megtörténjen. Jelenleg a település egészséges ivóvízellátását megbízásos szerződéssel a Bajavíz Kft látja el.

Szennyvízelvezetés és kezelés:

Évek óta problémát okoz a településen a keletkező szennyvíz elhelyezése, és annak megfelelő kezelése. A szippantott szennyvizet jelenleg vállalkozó szállítja el az engedéllyel rendelkező befogadó szennyvíztisztító telepekre.

Csapadékvíz elvezetés:

Az önkormányzat nagy gondot fordít a belvízelvezető rendszer állapotára. A jelenlegi rendszer folyamatos, rendszeres karbantartást igényel. Elsődleges cél a vízvisszatartás, ezért a szikkasztóárkos rendszert célszerű preferálni, figyelemmel a gyakori aszályt okozó klímaváltozásra. Vízelvezetést csak olyan esetben alkalmazunk ahol a csapadékvíz nagy gyűjtőfelületről összegződik és féltő, hogy építményben vagy egyéb vagyontárgyban kárt okoz. Fenti megfontolást csak az önkormányzati utak, utcák esetén alkalmazhatjuk. A településen áthaladó állami utak melletti szikkasztó vagy elvezető rendszerek kimunkálása a Közútkezelő Kht. joga és kötelezettsége. Az árkok átereszek tisztántartása, nemcsak önkormányzati de lakossági feladat is!

Hulladékgazdálkodás:

Településünkben keletkezett hulladékot Vaskút közigazgatási területén fekvő hulladéklerakó fogadja be. A környező települések társulásával jött létre a Felső Bácskai Hulladékgazdálkodási Kft, melynek működtetésével, üzemeltetésével került megoldásra a települési hulladék elhelyezés és kezelés szervezett formában. A településen visszamaradt szemétklerakó rekultivációja befejeződött.

Bővítendő a már megkezdett, zöldhulladék kibocsátás csökkentő komposztálás volumene. Javasolt élni a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés általkínált lehetőséggel a település minden ingatlan vonatkozásában.

Kiemelten kell foglalkozni a település tisztaságával, mert nemcsak a településen belül, de külterületen, az utak mellet is előfordul az illegális szemétklerakások száma. A lakosság figyelmét folyamatosan fel kell hívni az ingatlanok előtti utcarész rendbetételére.

Természetvédelem:

Településünk nem rendelkezik természetvédelmi területtel, jellemzően mezőgazdasági tevékenység végzésére alkalmas területekkel bírunk, melynek megóvása, mindannyiunk kiemelt feladata. A természetvédelem, a madár-, és növényvilág, védelme, különös gondozást igényel. Tudatosítani kell az itt élő emberekben, hogy környezetünk településünk számára „természeti kincs” amelyben rendkívüli lehetőségek rejlenek. Civil összefogással, nemcsak a kialakítást, a rendben tartást, de a későbbi védelmet is meg lehet és kell oldani!

Településfejlesztés, településrendezés, útfenntartás:

Az előzőekben leírtak is részét képezik a településfejlesztésnek, mégis ebben a részben kiemelten kell foglalkozni az alábbi feladatokkal:

- helyi közutak
- egyéb utak
- közterületek, köztemető, parkok fenntartása
- járdák

Helyi közutak:

Önkormányzatunk területén minden utcában szilárd burkolatú utakon közlekedhetnek a településen lakók. Az évekkel ezelőtt elkészült aszfalt és egyéb burkolattal ellátott utak állapota azonban folyamatos karbantartást, felújítást igényel. A külterületen található önkormányzati tulajdonban lévő földutak karbantartását is szükséges a jövőben elvégezni. Ezt a feladatot a helyi mezőgazdasági vállalkozókkal karöltve, összefogással tervezzük megvalósítani.

Egyéb közutak:

Településünkön áthalad a Közútkezelő kezelésében lévő műút, melynek a felújítása, karbantartása nem a mi feladatunk. Az úttal kapcsolatos teendők azonban az, hogy közlekedésbiztonsági szempontból keressünk megoldást a balesetveszély elhárítására. Szükség szerint intézkedéseket kell tenni a sebesség csökkentésére, biztosítani szükséges a gyalogosok biztonságos átkelését, és a kerékpárosok közlekedését. A kerékpárosok számára jelentene nagy előrelépést a biztonságos kerékpározás terén, amennyiben megépülne a Bácsborsód-Bácsbokod települések közötti kerékpárút.

Közterületek, köztemető, parkok fenntartása:

A település közparkjának – PIK-NIK park - felújítása az előző években megtörtént, illetve a lehetőségekhez mérten folyamatosan történik. A park felújításával lehetőség nyílik a családoknak, barátoknak a jó levegőn való szabadidő kellemes eltöltésére, amelyet a parkban elhelyezett pihenőhelyeken még tartalmasabbá lehet tenni.

A kialakított szórakozóhely jelentős anyagi támogatással valósulhatott meg, melyhez nagymértékben hozzájárult a helyi lakosok önfeláldozó munkája is.

A köztemető kizárólag egyházi tulajdonban van. A dolgozóink, közmunkában foglalkoztatottak folyamatosan elvégzik a temető rendbetartásában. Át kell gondolni az üzemeltetés lehetőségét, hogy egy kézben legyen a fenntartás.

Piac:

A lakosság igényeit figyelembe véve kialakításra került a helyi piactér. Elsődleges cél a kialakítás során az vezérelte a képviselő-testületet, hogy a helyi gazdák által megtermelt portékák „piacot, vevőt” találjanak.

Járdák:

A település járdáinak egy része már elhasználódott, megrongálódott ennek egy jelentős részét azonban az utóbbi években nem tudtuk karbantartani. A karbantartás felújítás a következő években elkerülhetetlen feladat.

5.2 TURIZMUS, MEZŐGAZDASÁG, IPAR

Turizmusfejlesztés, idegenforgalom lehetőségei:

Bácsborsód község, illetve a környező településekkel történő összefogással birtokában van olyan adottságoknak, mely alkalmassá tehetik arra, hogy turisztikailag megfelelő községgé váljon. Csak néhány lehetőséget megemlítve:

- a tervezett vizes élőhelyen – víztározó - létrejöhet egy olyan pihenésre, kikapcsolódásra, horgászatra alkalmas terület, melyben nagy lehetőség rejlik,
- a szomszédos településeken már jól működő horgásztavak kiváló lehetőséget nyújtanak a horgászok, piknikezők részére,
- a bácskokodi-bácsborsódi vadásztársaság, mely településünk közigazgatási területét is felöleli nagy lehetőségeket kínál az apróvadász területeket szerető vadászok részére,
- a közeli települések látványosságai, illetve a helyi nevezetességek vonzóak lehetnek kirándulni vágyók számára (Latinovics kastély, Latinovics kápolna, tölgyfák, ...),

Az előbbieken a teljesség igénye nélkül felsorolt programok csábítóak lehetnek a pihenésre vágyó személyek részére. Ki kell használni az adottságokat, és igény esetén el kell kezdeni a településen a turizmus fejlesztését. Magán szálláshelyek kialakításával a helyi foglalkoztatás is növekedhetne.

Figyelembe kell venni a már meglévő adottságokat, a környező települések már meglévő turisztikai attrakcióira épülő újabb vonzókat. Meg kell találni azt az egyediséget, ami miatt településünkre, környékünkre látogat a turista. Elengedhetetlen az összefogás e témában a térségben.

Olyan eseményeket, rendezvényeket szükséges hagyománnyá tenni, melyek a már meglévő rendezvényeken túl újabb lehetőségeket kínálnak. El kell érni, hogy komplett programsorozatok esetén a turista néhány napra Bácsborsódra, környékünkre „költözzön”.

A koncepció és annak végrehajtása csak akkor lesz sikeres, ha a környező települések és a már meglévő társulások programsorozatába beépülve, azokkal egyeztetve, térségi szinten gondolkodunk.

Mezőgazdaság:

A mezőgazdaság is profitálhat a turizmusból is. Hiszen a falusi turizmus jó része a mezőgazdaságra épül. A mezőgazdaság is egyfajta önfoglalkoztató vállalkozás, valamint munkahelyteremtő vállalkozás is. A rendszerváltás utáni időszakban sokan gondolták úgy maguk is meg tudják a földet művelni. Ma már tény ez is szakértelmet, gépeket, befektetést igényel. A nagyüzemi gazdaság mellett többen próbálkoznak 1-2 hektáros területen való földműveléssel. Sokan eszköz, felszerelés hiányában bérbe adták területüket a településen működő és a földműveléshez értő szakemberekre. Fontos cél, hogy a helyi mezőgazdaságot segítse az önkormányzat a lehetőségeihez mérten. A falugazdásznak, segíti ügyintézésüket, pályázati lehetőségről informál, helyet biztosít fórumoknak. A magán szálláshelyek ösztönzésével a helyi mezőgazdasági termékek kínálatára lenne lehetőség.

Ipar:

Jelenléte, bár fontos lenne, nincs jelen a településünkön. Ezért célunk az ilyen lehetőségek kutatása ez esetben, vagy megkeresés kapcsán ingatlan biztosítása (telek), hatósági eljárásba való segítségnyújtása, a jogi szabályozás lehetősége szerinti kedvezmények biztosításával és egyéb ösztönzőkkel lehet és kell segíteni a letelepedését.

5.3 KÖZSZOLGÁLTATÁSOK, KÖZELLÁTÁS, KÖZÉLET

Óvodai nevelés, alapfokú oktatás:

Ezeket a feladatokat részben társulásban látja el önkormányzatunk. Az önkormányzati feladatok átalakításának első lépései közé lehet sorolni, hogy a környező hasonló adottsággal bíró települések iskoláinak és óvodáinak össze kell fogni, és ezáltal gazdaságos működtetést kell biztosítani.

Óvoda:

Biztosítanunk kell, hogy a helyi gyerekek a helyi óvodában kapjanak napközbeni ellátást. Az óvoda épületének folyamatos felújítását szem előtt kell tartani.

Óvodásaink számára biztosítani kell az életkorúknak megfelelő biztonságos környezetet és megfelelő szintű nevelést. Az intézményben a gyermeklétszám nagy százalékban hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, akiknek magasabb színvonalú nevelése érdekében megfontolandó a különböző fejlesztő programokban való részvétel.

Iskola:

Az oktatási programnak a gyerekek összetételéhez kell igazodnia. A bácsborsódi iskolába járó gyermekek számára azt a tanítási és nevelési formát kell biztosítani, ami életkori sajátosságaiknak, képességeiknek megfelel. Cél hogy a társadalmi igényeknek megfelelő ismereteket nyújtson, biztosítson lehetőséget az alapkészségek elsajátításához, a továbbtanuláshoz. Meg kell találni azt az oktatási formát, amely a helyzetünkből adódóan a mi iskolánk tanulóinak megfelel.

Az iskola a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (székhely: 1051 Budapest V. kerület, Nádor utca 32.) fenntartásában működik. Az önkormányzat vagyonkezelési szerződés háttérével adta át a Központnak, az őt terhelő étkeztetési feladatok ellátását az iskola étkezőrészének megtartásával rendezi.

Egészségügyi ellátás:

A háziorvosi, iskolaorvosi ellátás ma vállalkozói szerződés szerint történik.

A védőnői valamint a fogorvosi ellátás önkormányzati feladat. Az egészségházban szükséges elvégezni azokat a munkálatokat illetve beszerezni azokat a felszerelési tárgyakat, melyeket a szakhatóságok előírnak. Községünk Bácsbokoddal egy ellátási körzetként biztosítja a fogászati ellátást.

A házi-házi gyermekorvosi, fogászati sürgősségi ügyeleti ellátásnak megbízási szerződés és kistérségi társulások időszakában létrehozott megállapodás háttérével teszünk eleget.

Szociális ellátás:

A családsegítő, gyermekjóléti szolgálatot jelenleg társulási formában oldjuk meg. Településünkön a jelzőrendszeres házi gondozás biztosított az arra rászoruló időskorúak részére.

Önkormányzatunk továbbra is fontos feladatnak tartja, hogy az arra rászoruló családok segítséget kapjanak, amennyiben élethelyzetük ezt kívánja. Az éves költségvetési kondíciókra valamint a törvényi előírásokra való figyelemmel kell alakítani a kötelező ellátások körét az azt meghaladó mértékű ellátásainkról a képviselő-testület saját mérlegelési jogkörében kell, hogy döntsön.

Közigazgatás:

Az Önkormányzat feladata a település üzemeltetése, működtetése, településfejlesztés, településrendezés (közvilágítás, közutak, járdák és belvízelvezető árkok, ivóvíz ellátás, stb.), egészségügyi alapellátás, intézményeinek önálló fenntartása és működtetése, környezet-egészségügy, óvodai ellátás, szociális és gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, lakás-és helyiséggazdálkodás, kulturális szolgáltatás, helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok, sport, ifjúsági ügyek, nemzetiségi ügyek, hulladékgazdálkodás.

Kiemelt feladatnak kell tekinteni a közterület-fenntartást, utak, járdák, belvízelvezető rendszerek karbantartását, tisztán tartását. Ezek a feladatok nagyrészt a közmunka program keretében kerülnek végrehajtásra, melyeknek mennyiség és minősége az anyagi lehetőségek függvénye.

A köztisztviselő teljesítmény-követelmény rendszer, megfogalmazza, hogy a hivatali munka csak akkor hatékony, ha minden köztisztviselő úgy végzi a munkáját, hogy az önkormányzat szándékaival, a kitűzött közigazgatási, gazdasági céljaival összhangban legyen. Fontos cél, a hatékony, gyors szakszerű ügyintézés, az ügyfél törvényes pontos tájékoztatása, valamint felelősségteljes munkavégzés. Mindehhez, ma már elvárás a köztisztviselő felé, hogy részt vegyen a továbbképzésen, valamint elengedhetetlen számára az önképzés.

Önkormányzati kapcsolatok:

Bácsborsód község külföldi településsel nem tart fent testvérvárosi kapcsolatot.

Önkormányzatunk az önkormányzati feladatok ellátása érdekében több társulás tagja. A Katymári Közös Önkormányzati Hivatalnak mint önkormányzati társulásnak a tagja, a társtelepülés Katymár.

Közművelődés:

Az önkormányzatunk kiemelten kezeli a közművelődést, a nemzeti értékek megbecsülését, a kulturális értékek megőrzését. Bármennyire nehéz ma egy önkormányzat helyzete ehhez a feladathoz mindenkor biztosítani kell az alapvető működés feltételeit. Ez az ágazat, erősíti a közösséget, ápolja hagyományainkat, kikapcsolódási lehetőséget biztosít, fejleszti kulturális tudatunkat, és teret ad a civil szerveződéseknek.

A felújított könyvtár, ma már sokrétű feladatot lát el, és biztosítja a művelődés, a szórakozás, a hagyományápolás lehetőségét minden korosztálynak. Van rá igény, és ha ezt a feladatot jól végzik lesz is rá igény, még szélesebb körben. Teret ad a közösségi internet szolgáltatásnak és a civil szervezeteknek.

A felújított könyvtár folyamatos fejlesztése elengedhetetlen.

Sport:

A helyben kialakult és több évtizedes múlttal rendelkező –egyesületi formában működő – futball sportkör működésének további biztosítása fontos feladat. A helyi iskola számára biztosítani kell az iskolai tömegsport lehetőségét, amely ezen korosztályból az utánpótlás nevelést is célozza. A futballklub bajnoki szereplése ad lehetőséget a felnőtt és ifjúsági korosztálynak a sportra, az egészséges életmódra. Fentiek egyben részvételi, illetve szurkolói lehetőséget kínálnak a település lakosságának.

Közbiztonság:

A körzeti megbízotti állás betöltött, a körzeti megbízottunk településünkön teljesít szolgálatot. Vele illetve a Bajai Rendőrkapitánysággal, Bácsbokodi, Bácsalmási Határrendészeti kirendeltséggel folyamatos a kapcsolattartással és együttműködés.

A polgárőrség megalakításának igénye ez-ideig településünkön nem fogalmazódott meg. Amennyiben ilyen irányú igény felmerülne, azt kell vizsgálni, és mindenképpen egy komoly feladatát jól teljesítő szolgálat létrehozása indokolt. A polgárőrség ma már elismert szervezet, ezért településünkön igény esetén meg kell találni a módját annak, hogyan tudna az jól működni. Ehhez azonban megfelelő személyekre, gépjárműre, és anyagi támogatásra van szükség. Előbb azonban bizonyítani kell, hogy ez utóbbi ne legyen kérdés. A minimális indulást azonban az önkormányzatnak kell biztosítani.

Kisebbség:

Településünkön német nemzetiségi önkormányzat működik. A testületek tagjai feladatuk tűzték ki a kisebbségi kultúra felelevenítését, hagyományaik ápolását. A települési önkormányzatnak támogatnia kell a kezdeményezéseiket, és lehetőséget kell biztosítani az őket érintő döntéseknél a véleménynyilvánításra. Csak együttműködéssel tudunk előre haladni.

Civil szerveződése:

A település közösségi életének jelentős helyszínei a civil szervezetek.

A civil szervezések egy része a község kulturális életében is komoly szereppel bír, illetve egyéb közfeladatot lát el.

A civil szervezetek tevékenységére fokozottan építünk a jövőben a sport, a közművelődés és egyéb területek vonatkozásában.

6. ÖSSZEFOGLALÁS

Bácsborsód Község gazdasági programjának alapvetően az a célja, hogy a meglévő és lehetséges gazdasági, pénzügyi forrásokat prognosztizálja és a település fejlődése szolgálatába állítsa.

2014-2020 az Európai Unió költségvetési periódusa, az erre az időszakra vonatkozó egyéb forrásokból Magyarországon több ezer milliárd forint kerül kiosztásra. Csak rajtunk múlik, mekkora összeget tud ebből megnyerni Bácsborsód község.

A ciklusprogram időszakát ezért nem célszerű a választási időszakhoz kötni, mert a feladatok a lehetőségek nem állnak meg, vagy járnak le, egy választással. A programban megfogalmazottak, iránymutatást adnak a következő időszak képviselőtestületének is.

A jelen gazdasági program időszakára azonban mindenképpen fontos célkitűzéseket meghatározni, melyek különösen a következők:

- intézményrendszer akadálymentesítése, energetikai korszerűsítése,
- település utcaképének javítása - az Önkormányzat minden évben lehetőségeihez mérten gondoskodni fog a település közterületeinek fásításáról, virágosításáról, az intézmények esztétikus környezetének kialakításáról,

- külterületi utak, járdák járhatóvá tétele - a külterületi földutak folyamatos karbantartást igényelnek. Az önkormányzat gépparkja nem elegendő ezek rendbetételéhez, de nagy szerepet vállal a munkák megszervezésében,

- Bácsbokod-Bácsborsód települések közötti kerékpárút elkészítése,

- Civil szervezetekkel kialakult kapcsolatok ápolása, további együttműködések erősítése.

Figyelemmel kell kísérni a pályázati lehetőségeket, mert ez meghatározza, adott esetben módosítja a fejlesztési irányvonalat.

Önkormányzatunk felelőssége, hogy világos célokat fogalmazzunk meg. A célokat ismertessük meg a lakossággal, egyeztessünk velük, kérjük a segítségüket, mert csak együtt tehetünk jövőnkért. Az országot, településünket, csak polgárainak, akarata, tudása, szakértelme, kreativitása, és szorgalma teheti sikeressé.

Bácsborsód, 2015. július 30.

Csomor László
polgármester